

Začnimo s Špartanci. Pri njih odločila je država takoj po rojstvu otrokovem, ima li ostati ta pri življenji, ali ne. Zbrala se je komisija, ki je preiskovala dete. Ako je bilo slabotno, mehko ali spačeno, vrgli so je v neko brezдно na Tajgetovem gorovji. Ako je pa bilo zdravo, ga je smela dojeti mati. Povijale tudi niso Špartanke svojih otrok; puščale so jih tudi jokati cele noči, kajti jok zdel se jim je krepilo otroškega trupla.

Pri Atencih polagali so novorojenca očetom pod noge. Ako se je obrnil oče od njih, in jih pustil ležati, umorili so jih, ali jih pa položili na kak samotni kraj. Vendar pri Atencih pokaže se usmiljenje saj s tem, da so pridevali temu otroku kako stvar, ki je imela kako vrednost, da bi omehčali vsaj kakega tujega človeka, da bi ga pobral.

Jednako so ravnali tudi Rimljanje. Tudi ti so polagali otroka po rojstvu očetu pod noge. Ako ga je pobral ta, da bi ga vrnil zopet materi, je bil ohranjen pri življenji. Se je pa obrnil od njega, zadavili so ga ali ga pa vrgli na cesto. Ubogi ljudje so jih navadno metali na cesto. Le redko kedaj so napravili izjemo in sicer le pri dečkih, za deklice ni bilo milosti. Tudi premožni Rimljani usmrtili so druge otroke, ako so imeli že poprej dva ali tri.

Pri starih Grmanih bilo je očetu na voljo dano, ako hoče sprejeti novorojeno dete, ali ne. Ako ni imel oče te volje, položili so ga na kak samotni kraj. A prepovedano je bilo vendar, devati ga v samoto, ako je že kaj jelo ali pilo.

Na Kitajskem še sedaj novorojenčke dostikrat pomečejo na ulice, in tam ima oče sploh oblast nad življenjem in smrtjo otrokovo. On sme otroke kaznovati, kolikor hoče, celó umoriti jih sme.

Sploh nahajala se je ta grozovitost skoro pri vseh starih narodih, le pri Slovanih, Judih in Tebancih ne.

(Dalje prih.)

Zelenjadarstvo na šolskem vrtu meseca vinotoka.

Glavno delo v tem meseci na šolskem vrtu bode pač spravljanje zelenjadi za zimo in čez zimo. Mnogo zelenjadnih vrst se da hraniti za zimsko rabo, ako jih le znamo prav spraviti. Kdor bode pa zelenjadno seme doma prideloval, jih mora pa ohraniti nekaj tudi čez zimo. Ako imamo svetlo in zračno klet, v koji nam po zimi ne zmrzne, spravili bomo notri za zimsko rabo krompir, gomoljaste kolorabe, peso, zimsko redkev, repo in korenje. Postavili bomo tudi v klet zaboj s prstjo, v koje bomo vsadili zeleno in peteršil. Zimsko endivijo populimo kak solnčen dan in jo postavimo gosto eno tik druge ter pokrijemo s slamo, da nam obledi. Endiviji moramo poprej

vse vele in gnjile liste otrebiti. Korenin naj se pa drži nekaj vlažne prsti.

Zelnate glave lahko za zimsko rabo porežemo in v kaki suhi in ne prevroči shrambi obesimo, ali jih pa populimo in v kleti v prsti ali pesku prisujemo. Hren skopljemo in ga v kleti v vlažen pesek popolnoma zakopljemo, drugače nam po zimi začne rasti in tako zgubi na moči. Čebula in česen se za zimsko rabo najbolje ohrani v dimniku, a ne sme biti na prevročem. Česenj lahko ostane tudi kar v zemlji na vrtu.

Por ostane na mestu, kjer je rasel, ravno tako tudi drobnjak, kojega po zimi z gnojem pokrijemo. Drobnjak za zimsko rabo in majaron za seme presadim t. m. v lončke za cvetice in ga po zimi ravno tako oskrbujemo, kakor druge cvetice v lončkih. Ohrovt, zelje, zimsko endivijo in kolorabe za seme populimo in prisujemo v zemljo v kak kotiček v vrtu in pokrijemo s slamo, listjem in v hudem mrazu še z zemljo, ter tako prezimijo kar v vrtu.

Zabimo v vrtu na kaki gredici v tla kol, kojega povijemo s slamo in okoli njega naložimo v stožec repe, korenja, zimske redkve, pese, zelene, petršilja in gomoljastih kolorab ter jih pokrimo s slamo in kakih 5 cm na debelo s prstjo. Tako bomo omenjene gomoljaste zelenjadi najbolje ohranili za spomladansko porabo in za seme. Omeniti moram, da se gomolj prej ne sme nič oprati, ker drugače nam gnijije. Okoli stožeca zemljo tako poravnajmo, da se voda odteka.

V nekaterih krajih tudi motovilček rad po zimi pozebe. V takih krajih naj ga vsakdo pokrije z listjem ali s kako nastiljo, in tako ga bode obvaroval, da mu ne bode pozebel.

Velike važnosti za zimo je tudi kislo zelje in repa. Kdor hoče, da bode imel izvrstno kislo zelje, naj je, kadar je devlje zrezano v kad, osoli in dobro stlači, da mu bode samo ob sebi vodo dajalo. Nazadnje se obloži z zelnatimi listi in pokrije z deskami, na koje se naloži kamenje. Drugo jutro bode moral že nekaj vode doli pobrati, akoravno jo ni nič v kad vlil. Na ta način dá zelje vso grenkobo iz sebe in ostane trdo. Soli se porabi na sto zelnatih glav en kg. **A. Likožar.**

Občni zbor „Pedagogijskega društva“,

dné 31. mal. srpana 1895. na Krškem.

Letošnji občni zbor „Pedagogijskega društva“ se je vršil dné 31. mal. srpana na vrtu g. Gregoriča na Krškem po v pravilih označenem dnevnem redu. Kakor druga leta, tako je bila tudi letos vdeležba mnogobrojna in razprava živahna. G. predsednik, c. kr. okr. šol. nadzornik Frančišek Gabršek zborovalce pristrčno nazdravi,